

Tromsø Arbeiderparti
Arild Hausberg
arildhaus@gmail.com

Omgjøringsanmodning – Tromsø Arbeiderparti

Partilovnemnda vedtok 31. januar 2022 å avkorte partistøtten til Tromsø Arbeiderparti for 2022 med kr. 15 000,- fordi partiledet ikke har innrapportert en naturalytelse (rabattert husleie) som bidrag i valgåret 2021 i samsvar med reglene i partiloven § 18 nr. 4. Forut for vedtaket hadde partiledet verken besvart nemndas anmodning om nærmere opplysninger eller etterfølgende varsel om mulig sanksjonsvedtak.

Merknader fra partiledet

I e-post av 18. februar 2022 skriver Arild Hausberg, leder i Tromsø Arbeiderparti, at han først ble kjent med saken etter henvendelse fra en journalist. Han forklarer sin uvitenhet med at epostene fra Partilovnemnda har havnet i søppelposten hans, og sender en skjermdump som dokumentasjon. Hausberg beklager sin manglende respons, særlig siden også fylkespartiet fikk kopier av nemndas henvendelser, noe som burde ha sikret dialog mellom lokal- og fylkesleddet.

Hausberg ber om at Partilovnemnda ser på vedtaket av 31. januar 2022 på nytt med sikte på eventuell omgjøring, og viser til følgende redegjørelse:

«I valgkampen i fjor leide vi et tomt lokale i Storgata i Tromsø, eid av selskapet Storgata 70 Tromsø AS. Utleie ble administrert av daglig leder i Trico AS, et selskap eid av byens ordfører, og som er 1/3 eier av Storgata 70 [...]. Dette med Ap-ordfører implisitt i saken, var nok motivasjonen for avisen iTromsø sin interesse i saken. Som var en god nok grunn, sett fra offentlighetens interesse. Forutsatt hvis det var en sak, altså noe klanderverdig, en sammenheng med ordfører (som det ikke er).

Vi var helt åpen overfor avisen om leieforholdet, inkl. at vi betalte 10.000 kr i leie for de 17 dager dette varte. Og hvem som var utleier, et faktum som hele tiden ble underkommunisert i media.

I dette bildet hørte med at lokalene stod tomme siden forrige leietaker var ute, lokalet vi leide (et stort rom på gateplan med tilgang til vann og toalett i kjeller) var ikke klargjort for ny utleie. Det tok vi på dugnad, der 49 timer medgikk. Største oppgave var å skrape og vaske panoramavinduene for gamle limte plakater. Verdien av vår dugnads innsats - som var utleiers ansvar, men ikke utført fordi vi hadde hastverk med å ta lokalet i bruk, er ikke verdsatt i noe eksakt kronebeløp. Men i muntlig samtale med utleier ble det bekreftet at de ville brukt et firma,

og at kostnaden ville blitt "flere titusener kroner"..... jeg kan jo her litt beleilig anslå det til 30.000kr....

Da dette med mulig "gave" i utleiebetingelsene ble et tema gjennom avisen, var vår holdning at da rapporterer vi bare denne gaven til SSB.

Men utleier ville aldri anslå verdien av gave-delen i leieforholdet, ettersom det ikke fantes en markedspris for den type leie. Lokalet var langtidsutleid til det ble ledig, og i mellomperioden for neste langtidsutleie, fantes det ikke leietakere for korttidsleie. At lokalet var tomt og stod ledig var kjent i hele regionen, ettersom det avsluttede leieforholdet var omtalt i media flere ganger.

Utleier sa at det var ikke interesse for korttidsleie før vi tok kontakt, og sa at det var det samme for de hvem som hadde bedt om slik leie - betingelsene ville vært de samme til andre organisasjoner.

Så utleier sa at de ville ha leieinntekt som dekket de rullende faste kostnader i perioden, og ba om 10.000 kr i kontrakten. Siden vi som kommuneparti ikke hadde økonomi til slik "luksus" i valgkampen, betalte fylkespartiet Troms Ap leiebeløpet mot at de fikk disponere lokalene sammen med oss.

Fortsatt syns vi dette var vanskelig å ta en avgjørelse på mtp. SSB-rapportering. Vi ville jo gjerne innrapportere gave-delen i dette, men fikk altså ikke noe beløp fra utleier som ga oss en fasit. Tvert imot forstod vi at vi hadde leid til en fornuftig pris, utleier fikk inn 10.000 kr mer enn de hadde kalkulert for denne høsten.

For å forhøre meg om korrekt vei videre i dette, visste jeg ikke annet enn å kontakte Terje Risberg i SSB. Han ville ikke gi noe bindende svar, men ga oss ros for å ha tatt tak i dette på seriøs måte og prøvd å finne riktig måte å løse det på.

Etter det la vi saken bort, case closed, vi hadde brukt mye tid på dette - og kom ikke nærmere en gave-rapportering. Det var aldri en gave, ble vår konklusjon.

Jeg ser det er et moment fra dere om plikten til åpenhet overfor allmennheten i slike saker. I denne saken må akkurat det være oppfylt temmelig tydelig, jeg tror hele byen og regionen har fått med seg at "Tromsø Ap har fått leie lokaler hos ordføreren for "bare" 10.000kr". En oppfatning som er svært unyansert – ref. lokalenes eierforhold (ordførers firma er en mindre andelseier), og at det er andre enn ordfører som har hatt det administrative i saken (han visste ikke om det før kontrakten var skrevet, men det tror ingen på), men sånn er det når media bruker forsiden sine til å spisse budskapet. Det lever vi med, sånn er livet i denne verden.»

Partilovnemndas syn på saken

Partilovnemndas vedtak kan ikke påklages, men i praksis vil den selv ta et vedtak opp til ny vurdering dersom det skulle vise seg å bygge på et feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

En av Partilovnemndas oppgaver er å treffe vedtak om administrative sanksjoner når et parti eller partiledde har overtrådt bestemmelsene i partiloven § 18 fjerde ledd (jf. partiloven § 24 andre ledd bokstav c) og partilovforskriften 5. februar 2014 nr. 107 § 6-1 første ledd).

Politiske partier som omfattes av loven, herunder organisatoriske ledd av slike partier, har plikt til å innrapportere bidrag til en samlet verdi av mer enn kr. 10 000,- fra en og samme giver som er mottatt i perioden fra 1. januar til og med fredag før valgdag i valgår, jf. partiloven § 18 fjerde ledd. Slik innberetning skal skje innen fire uker etter at bidraget er mottatt, men senest i løpet av siste fredag før valgdag.

Korrekt innrapportering og publisering av bidrag i valgår er av særlig betydning for å realisere lovens formål om åpenhet om partienes finansiering. Manglende kunnskap om regelverket eller sviktende interne rutiner gir ikke grunn til å bryte loven.

Partiledde har selv ansvar for å organisere sin virksomhet slik at loven blir overholdt. At det også er partiets og partiledde ansvar å sørge for et minimum av beredskap for å motta og besvare slike anmodninger og varsler fra Partilovnemnda som det er tale om i denne saken, sier seg selv.

Det grunnleggende formålet om åpenhet overfor velgerne er ikke ivaretatt når et bidrag blir registrert og publisert etter utløpet av den absolutte fristen for rapportering. En slik forsinkelse innebærer at velgerne verken direkte eller indirekte har kunnet gjøre seg kjent med bidraget før valgdagen. At en lokalavis på eget initiativ har bidratt til å gjøre leieforholdet offentlig kjent før valgdagen, slik som i denne saken, kan ikke tillegges vesentlig vekt.

Overfor Partilovnemnda har Terje Risberg i Statistisk Sentralbyrå bekreftet Hausbergs opplysning om kontakt dem imellom. Men Risberg har korrekt påpekt at han ikke kunne gi bindende svar. Selv om et slikt forsøk på å finne en vei videre taler til partiledde fordel, kan det ikke i seg selv være avgjørende i relasjon til spørsmålet om ansvar for selv å innrapportere bidrag i valgår.

Partilovnemnda presiserer særskilt at den ikke finner grunn til å gå inn i forholdet mellom Tromsø Arbeiderparti og fylkespartiet som leietakere.

Partilovnemndas vedtak er basert på at det, under partiledde taushet, var en viss usikkerhet om rabattens størrelse, og at dens maksimale verdi var kr. 30 000,-. På dette grunnlaget ble avkortningen skjønnsmessig fastsatt til halvparten av denne verdien (kr. 15 000,-).

Partilovnemnda kan ikke se at opplysningene i Hausbergs brev av 18. februar 2022 i vesentlig grad rokker ved det grunnlaget som vedtaket av 31. januar 2022 bygger på. Antagelsene i lokalmiljøet om ordførerens mulige rolle har ikke spilt noen rolle i nemndas vurderinger, og begrunnelsen for vedtaket nevner uttrykkelig at verdianslaget måtte skje under hensyn til at lokalet sto tomt før Tromsø Arbeiderparti tok det i bruk under valgkampen. At utleier, under henvisning til at det «ikke fantes en markedspris for den type leie», ikke ville anslå verdien av gavedelen i leieforholdet, er ikke egnet til å vise at den antagelse om at en rabattverdi minst tilsvarende grensen for innberetningsplikt (kr. 10 000,-) var uforsvarlig. Det samme gjelder opplysningen om at utleier muntlig har anslått verdien av dugnadsinnsatsen til «flere titusener

kroner», blant annet fordi det er vanskelig på tro at utleieren ville ha brukt et så stort beløp for å klargjøre lokalet for et kortvarig leieforhold der husleien ifølge utleieren selv skulle tilsvare faste kostnader.

På denne bakgrunn finner ikke Partilovnemnda grunn til å omgjøre vedtaket av 31. januar 2022.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:

Arbeiderpartiet Troms og Finnmark, troms@arbeiderpartiet.no